

א) וקדושו יע: ושי"ג,
ב) לעיל נ"א. כחובות נו.
קדושו יע: ב"ב קט:
ג) גיטין פ"ג, א' וני
חוקפות כחובות נו. ס"ה
ה) זו השניו על פ"ש"י
ד) וני מוס' לעיל
נ"ה ד"ה אמר ר"י וכן
הכ"ל"ש אימא שומר חנם
וכן כה"ג"ה שם דדוקא
ש"ס ש"ך כה"ה הנאה
כ"ו, א) (לעיל טו. ושי"ג),
ז) גיטין פ"ד, ז' וני
חוקפות גיטין פ"ד. ד"ה על
מסת' א) (שמות כ"ב,
ט) [קמ"ג לה: א' וני]

גליון הש"ס

נ"ב) ומתנה ש"ש. כ"ס'
לעיל נ"ה. ד"ה א"ר"י ה"ה
ל"ס הגרסא פ"ה א"ר"י
וכן ה"ה כה"ה פ"ה א"ר"י
כ"ה. ונגרסא פ"ה ש"ש י"ל
ל"כ"ה נקט הכי א"ר"י
ל"ה מוס' דנפיק ק"ל
ע"כ מ"ש כה"ה א"ר"י:
שם בה"ה הנאה. ע"ן
לעיל ד"ה נ"ה. מוס' ד"ה
א"ר"י:

מוסף רש"י

על מנת שאין לך עליו
שאר. מוזן רעובת.
תשמיש. הרי זו מקודשת.
ותנאו בטל. דל"ן א"ר"י
מתנה על מה שכתוב בתורה
והי קדושה המעשה מעשה
המתנה כמזן ד"ב. ד"ה
דמעשה בלא תנאי דמי
(רש"י"ם ב"ב ע"ב). בדבר
שבמזון. שאר וסות
(כחובות נו). דל"ן לתחלה
מה שכתוב בתורה דל"ן לחל"ן
וכי תפוס קדושו לגמרי תפוס והוה
מתנה על מה שכתוב בתורה:
דנדרים. בתמיה: זו דברי ר' יהודה
נן סימא. דקמני אפילו לקיימי ה"ה
אי אפשר לקיימי תנאו בטל: דמפליגה
דנדרים. שאין בלבו לשום תנאי אלא
להקניטה בעלמא מרחקה ודוחה
אותה דנדרים: מסני נמי דיקא.
דקמנא לן כרבי יהודה נן תימא:

הדרן עלך השוכר את
הפועלים

השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא צד.

עין משפט
נר מצוה

ק"ה א מ"י פ"ג מה"ל
שכירות ה"ה סמנ
ע"ן פ"ט טו"ש"ע ח"מ ס"י
ג"כ סע"ף ז:
ק"ה ב מ"י פ"ב ש"ס ה"ל
ט סמנ ע"ן ש"ס
טו"ש"ע ח"מ ס"י ל"ה סע"ף
ז:
ק"ב ג מ"י ש"ס סמנ ש"ס
טו"ש"ע ח"מ ס"י ש"ה
סע"ף ד:
ק"ב ד מ"י פ"ו מה'
א"ש"ת ה"ל ט
ופ"ב ה"ל א סמנ ע"ן ש"ס
טו"ש"ע ח"מ ס"י ל"ה סע"ף
ה כה"ג"ה:
ק"ב ה ו' מ"י ש"ס פ"י
ה"ל ב טו"ש"ע ש"ס
סע"ף ב:
ק"ב ז מ"י ש"ס ה"ל ט
ופ"ב ה"ל א סמנ ע"ן ש"ס
ה"ל ב טו"ש"ע ש"ס
סע"ף ה:
ק"ב ח מ"י פ"ב
מה"ל שכירות ה"ל
ט סמנ ע"ן פ"ט טו"ש"ע
ח"מ ס"י ל"ה סע"ף ח:
ק"ב י מ"י פ"ו מה"ל
א"ש"ת ה"ל א סמנ
ע"ן ש"ס טו"ש"ע ח"מ ס"י
ל"ה סע"ף ט:
א ב מ"י פ"א מה"ל
שכירות ה"ל ג ופ"ב
מה"ל ש"ל"ה ופקדון ה"ל א
סמנ ע"ן פ"ט טו"ש"ע ח"מ
ס"י שמו סע"ף א:
ב ל מ"י פ"א ש"ס ופ"ב
ש"ס טו"ר ושי"ע ש"ס
סע"ף ב:

תורה אור השלם
1 אם בעליו עמו לא
ישלם אם שוכר הוא ב"א
בשכרה: שמות כ"ב י"ד

אימא סיפא ב"ה תנאי שיש מעשה בתחילתו תנאו במ"ל אתאן
ל"ר מאיר. הכא משמע דלא כפי' הקונטרס דפי' בסוף
פרק מי שאלחו (גיטין דף ע"ה. ד"ה משום) דלפילו רבנן דרבי מאיר
מודו דבעינן תנאי קודם למעשה גבי הא דקאמר אלא אמר רבא
משום דהוי מעשה קודם לתנאי:
אמר רב נחמן בר יצחק מתני'
נמי דיקא ב"ה. ור"ת תנאי
קמ"ל רב נחמן הא רב א"ר אמר לעיל
זו דברי ר' יהודה נן תימא ועוד מה
שי"ך דיקא מה שהו"ה כה"ה ור"ת
למימר ל"ה שמי"ע ל"ה דר"ב ושי"ך נמי
דיקא כיון שאינו צפויש כשנתנה א"ל
קשה דהוה ל"ה למימני כל שא"י אפשר
לו לקיים תנאו בטל כי אי"ך דרישא
ונראה לומר (עוד) דר"ב נחמן הוה
ידע לה"ה דר"ב ומפרש מנליה לר"ב
דמתנימין כוונתיה דה"ה אי"כ ל"ה למימר
דלמי ככולי עלמא וקא"י ארישא
דקמני דכל המתנה על מה שכתוב
בתורה תנאו בטל ויהי"ז טעמא משום
דכל תנאי שאפשר לקיימו בסופו
דוקא הוי תנאי קיים א"ל מתנה על
מה שכתוב בתורה שא"י אפשר לו
לקיימו תנאו בטל והמתנה עליו
מתחילתו נמי קא"י ארישא דקמני
וכל שי"ש צו מעשה מתחילתו תנאו
בטל דוקא המתנה עליו מתחילתו
תנאו קיים שהתנאי קודם למעשה
ודייק דלמיא כרבי יהודה נן תימא
מדקמני כל דאי סוימא דרישא הוה
לא הוה ל"ה למימני כל אלא וא"ס
אפשר לקיימו בסופו והמתנה עליו
מתחילתו תנאו קיים אלא ודאי סיפא
מילתא צפוי נפשיה הוה ושום חידוש
אתא לאשמועינן א"ס כן ודאי אתא
למדיק אפשר א"ן לא אפשר לא
ופי' רבינו שמואל א"ן נראה לר"י
כלל לך לא כתבתי:

כך וכך גברי איכא בהדן כך וכך כלבי איכא
בהדן כך וכך זוקתא פסיקא לן ואזל ושקל
מיניה מאי א"ל "הרי הולכין למקום גרודי חיה
ולסטים: מתני' ב'מתנה שומר חנם להיות
פטור משבועה והשואל להיות פטור מלשלם
ג'נושא שכר והשוכר להיות פטורין משבועה
ד'מלשלם (ב'דמדר לב) היינו תנאי
תנאו במ"ל "ובל תנאי שיש מעשה בתחילתו
תנאו במ"ל יוכל שאפשר לו לקיימו בסופו
והתנה עמו מתחילתו תנאו קיים: ג'אמאי
מתנה על מה שכתוב בתורה הוא וכל המתנה
על מה שכתוב בתורה תנאו במ"ל הא מני ר'
יהודה היא דאמר י'בדבר שבמזון תנאו קיים
"דתניא האומר לאשה הרי את מקודשת לי
על מנת שאין לך עלי שאר כסות ועונה
הרי זו מקודשת ותנאו במ"ל דברי ר"מ רבי
יהודה אומר בדבר שבמזון תנאו קיים ומי
מצית מוקמת לה כר' יהודה אימא סיפא כל
המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו במ"ל
אתאן לר"מ הא לא קשיא לעולם ר' יהודה
היא וסיפא בדבר שאינו של מזון אימא סיפא
כל תנאי שיש בו מעשה בתחילתו תנאו במ"ל
מאן שמעת ליה דאית ליה הא סברא ר"מ
דתניא אבא חלפתא איש כפר חנניא אמר
משום ר"מ תנאי קודם למעשה הרי זה תנאי
מעשה קודם לתנאי אינו תנאי אלא כולה
ר"מ היא ושאי הכא ד'דמעיקרא לא שעבד
נפשיה תנא "ומתנה ז'שומר שכר להיות
כשואל במאי בדברים אמר שמואל א'בשקנו
מידו ור' יוחנן אמר אפילו תימא ב'בשלא קנו
מידו ב'בההיא הנאה דקא נפיק ליה קלא
דאיניש מהימנא הוא גמיר ומשעבד נפשיה:
וכל שאפשר לו לקיימו בסופו וכו': אמר רב
טבלא אמר רב זו דברי רבי יהודה בן תימא
אבל חכמים אומרים אע"פ שאי אפשר לו
לקיימו בסופו והתנה עליו מתחילתו תנאו
קיים ד'דתניא הרי זה גיטך ע"מ שתעלי לרקייע
על מנת שתרדי לתהום על מנת שתבליעי
קנה של מאה אמה על מנת שתעברי את
הים הגדול ברגליך ג'נתקיים התנאי הרי זה
גט לא נתקיים התנאי אינו גט רבי יהודה בן
תימא אומר כזה גט כלל א"ר יהודה בן תימא
כל שאי אפשר לו לקיימו בסופו והתנה
עליו מתחילתו אינו אלא כמפליגה וכשר אמר
רב נחמן אמר רב הלכה כרבי יהודה בן
תימא אמר רב נחמן בר יצחק מתני' נמי
דיקא דקמני כל שאפשר לו לקיימו בסופו
והתנה עליו מתחילתו תנאו קיים הא אי אפשר לו לקיימו תנאו במ"ל אתאן

הדרן עלך השוכר את
הפועלים

השואל את הפרה:
(שי"ך לע"ב) פ"ה במשיכה ובעלים
באמירה. הק'
ר"ב"ס דאמר לקמן בפירקין (דף ק"ג).
שמלא טבחא ואומנא וספר מתא כולהו
צעידן עבידתייהו כשאלה צבעלים דמו
משמע דשלא צעידן עבידתייהו לא הו
שאלה צבעלים וי"ל דלאו דוקא
צעידן עבידתייהו אלא צעעת הליכתן
או אפילו מומנים עמנן לילך ולעשות
חשוב צעידן עבידתייהו א"ל ודאי
משעת אמירה של קודם פסק מלאכה
לא חשוב שאלה צבעלים כדלמרינן
בס"פ האומנין (לעיל דף ק"ה). לסקו
איגלאי מילתא דהיא שעתא שכרא
הוי שמי ולא הוי פשיעה צבעלים:
מן

והתנה עליו מתחילתו תנאו קיים הא אי אפשר לו לקיימו תנאו במ"ל אתאן
הדרן עלך השוכר את הפועלים

השואל את הפרה יושאל בעליה עמה או שכר בעליה עמה ישאל הבעלים או שכרן ואחר כך שאל את
הפרה ומתה פטור שנאמר י'אם בעליו עמו לא ישלם